

Sarajevo, 29.04.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.04.2019.- 26.04.2019.

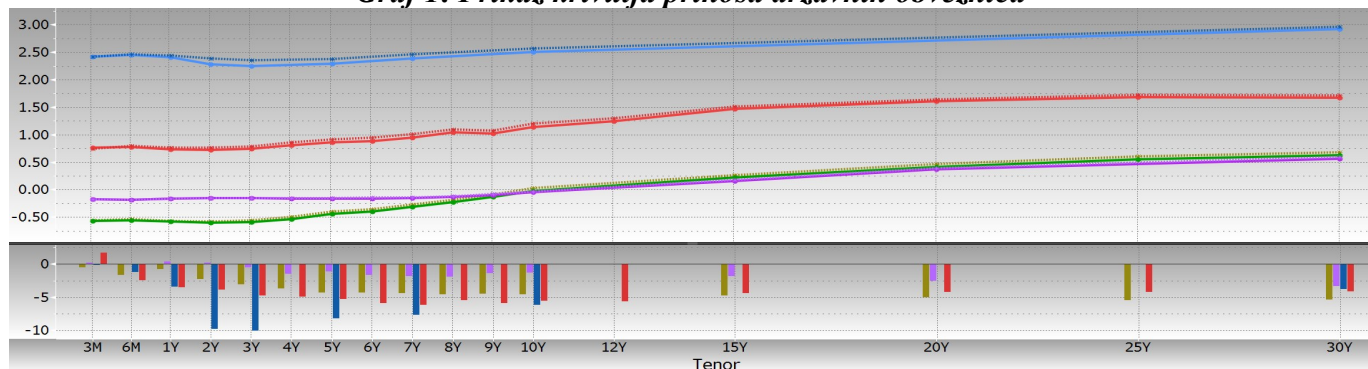
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19	19.4.19	-	26.4.19
2 godine	-0,57	-	-0,60	↘	2,38	-	2,28	↘	0,77	-	0,73	↘
5 godina	-0,39	-	-0,44	↘	2,37	-	2,29	↘	0,91	-	0,86	↘
10 godina	0,03	-	-0,02	↘	2,56	-	2,50	↘	1,20	-	1,14	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	19.4.19	-	26.4.19
3 mjeseca	-0,529	-	-0,530 ↘
6 mjeseci	-0,544	-	-0,560 ↘
1 godina	-0,546	-	-0,541 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.04.2019. godine (pune linije) i 19.04.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Europsko financijsko tržište je nakon praznika otvoreno u utorak. Prvog radnog dana prinosi sigurnijih obveznica su bilježili blagi rast, ali je do korekcije došlo već u srijedu, nakon što su objavljeni razočaravajući indeksi povjerenja u dva najveća europska gospodarstva, a što je utjecalo na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Navedeno je još jednom dovelo do smanjenja prinosa desetogodišnjih njemačkih obveznica na ispod 0%. Prinosi njemačkih obveznica su na tjednoj razini smanjeni između 2 i 5 baznih bodova. Istodobno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja uoči iščekivanja revizije kreditnog rejtinga zemlje od strane agencije S&P, kao i navoda da bi Vlada Italije mogla odgoditi odobrenje Pakta o stabilnosti i rastu. Na kraju zatvaranja tržišta u petak S&P je zadržala nepromijenjen rejting Italije (BBB), ali i „negativne“ izgleda, što ukazuje na to da je smanjenje rejtinga još uvijek moguće. Prinosi italijanskih obveznica kraćeg i srednjeg roka dospeljeća su na tjednoj razini povećani između 2 i 3 bazna boda, a prinosi obveznica dužeg roka dospeljeća smanjeni za 2 bazna boda.

Član IV ECB Coeure je izjavio da ne vidi razlog za kreiranje više razine kamatnih stopa za depozite banaka kojima bi se omogućilo da banke djelomično izbjegnu plaćanje kamate ECB, odnosno da banke treba da se fokusiraju na vlastite troškove umjesto da krive negativne kamatne stope ECB za nisku profitabilnost. Couere je, također, signalizirao da novi krug dugoročnih kredita ne bi trebalo da bude

velikodušan kao što je to bio prethodni krug. Couré se ogradio o pitanju očekivanja financijskih tržišta da ECB neće povećavati kamatne stope do 2021. godine, te izjavio da „mi (ECB) nismo vezani za takva tržišna očekivanja, te da iako predstavljaju bitan input, nismo vođeni time“. Također, njegov kolega Rehn je izjavio da investitori možda sumnjaju na učinkovitost mjera monetarne politike ECB vezano za rast inflacije, te je naglasio potrebu za nastavak pružanja stimulansa ekonomiji. Rehn se tako pridružio sve većem broju kreatora monetarne politike koji izražavaju skepticizam oko davanja dodatnih olakšica bankama u smislu naknada na depozite koje drže kod ove institucije.

Nakon višetjednih pregovora oko potencijalnog spajanja dvije najveće njemačke banke, Deutsche Bank AG i Commerzbank AG, banke su dale priopćenje da spajanje ovih banaka ne bi proizvelo dovoljno koristi koji bi premašili negativne moguće rizike ovog posla, čime su pregovori obustavljeni. Istodobno, Deutsche Bank je priopćila da očekuje neto prihod od oko 6,4 milijarde EUR u prvom tromjesečju, što je približno tržišnim očekivanjima (6,35 milijardi EUR).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Odnos duga i GDP-a – EZ 2018.	-	85,1%	87,1%
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.) TRAVANJ	-7,0	-7,9	-7,2
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka TRAVANJ	99,9	99,2	99,7
4.	Indeks povjerenja prerađ. sektora – Francuska TRAVANJ	102	101	103
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija TRAVANJ	-	49,2	50,0
6.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) VELJAČA	-	5,9%	6,7%
7.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G) VELJAČA	-	0,9%	1,0%
8.	Obujam maloprodaje – Finska (prelim.) OŽUJAK	-	1,0%	1,6%
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska OŽUJAK	-	7,0%	7,4%
10.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska (tromjesečno) I tromjesečje	14,45%	14,70%	14,45%
11.	Broj nezaposlenih – Francuska (tromjesečno) I tromjesečje	-	3.391.900	3.416.100

SAD

Iako su proteklog tjedna objavljeni znatno bolji podaci o stanju gospodarstva SAD za prvo tromjesečje u odnosu na očekivanja, prinosi na američke obveznice su zabilježili smanjenje za 6 do 8 baznih bodova na tjednoj razini. Prema preliminarnim podacima **stopa ekonomskog rasta gospodarstva SAD je tijekom prvog tromjesečja iznosila 3,2% na godišnjoj razini**, što je znatno bolji podatak od prethodnog (2,2%) i očekivanja (2,3%). Ipak, snažan gospodarski rast potaknut je manjim trgovinskim deficitom i najvećim zalihama od 2015. godine, što su privremeni čimbenici koji će se vjerojatno preokrenuti u dolazećim tromjesečjima. Rast je, također, bio potaknut povećanjem vladinih ulaganja od 2,4%.

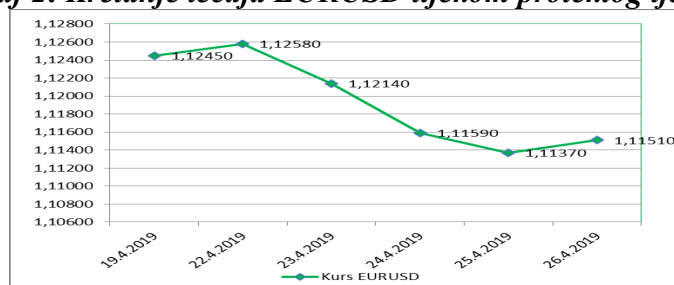
Prema rezultatima Reutersove ankete objavljenim prošlog tjedna, većina ekonomskih analitičara su stava da je Fed završio s povećanjem referentne kamatne stope do kraja iduće godine, dok je oko trećine anketiranih ekonomista imalo mišljenje da će do tada Fed barem jednom smanjiti kamatne stope. U anketi iz ožujka oko 70% ispitanika je prognoziralo povećanje referentne kamatne stope ove godine. Naime, sve veći broj ispitanika sada prognozira smanjenje referentne kamatne stope do kraja 2020. godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) I tromjesečje	2,3%	3,2%	2,2%
2.	Indeks osobne potrošnje – preliminarni podatak I tromjesečje	1,0%	1,2%	2,5%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M) VELJAČA	0,5%	0,3%	0,6%
4.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) OŽUJAK	-3,8%	-4,9%	11,2%
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda TRAVANJ	10	3	10
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija TRAVANJ	8	5	10
7.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga OŽUJAK	-0,10	-0,15	-0,31
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 20. TRAVNJA	200.000	230.000	193.000
9.	Obujam porudžbina trajnih dobara P OŽUJAK	0,8%	2,7%	-1,1%
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 21. TRAVNJA	-	60,8	60,3

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1245 na razinu od 1,1151, što predstavlja smanjenje od 0,84% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Predsjednik EK Juncker je u intervjuu za njemački časopis FUNKE Mediengruppe, ukazujući na dugoročni negativni učinak po ekonomiju Europe, istaknuo da nitko ne zna kako će se Brexit okončati, te da to izaziva veliku neizvjesnost. On je dodao da i dalje postoji bojazan od teškog Brexita bez bilo kakvog sporazuma o povlačenju. Predsjednik Konzervativne partije Lewis je izjavio u intervjuu za BBC da pregovori s opozicijskom Laburističkom partijom trebaju biti nastavljeni tijekom ovog tjedna, te da Parlament još uvijek ima vremena da se dogovori prije glasovanja koje je po rasporedu 23. svibnja. Premijerka May je opisala pregovore složenim, dok su zvaničnici Laburističke partije priopćili da ona odbija kompromis. Ukoliko se među partijama ne postigne sporazum, izvjesno je da će Velika Britanija održati izbore za EU Parlament, tri godine nakon što je zemlja izglasala napuštanje EU bloka. Premijerka May je izjavila da su diskusije do sada bile produktivne, te da se sada ide u mnogo detalja, ali se čini da postoji volja na obje strane da se postigne konsenzus.

Ministar financija Velike Britanije Hammond nije uspio smanjiti proračunski deficit tijekom fiskalne 2018/19. godine na ciljanu razinu, pokazali su podaci koji su objavljeni prošlog tjedna, iako je deficit smanjen na najnižu razinu u posljednjih 17 godina. Javno zaduživanje u posljednjih 12 mjeseci, zaključno s ožujkom, je iznosilo 24,7 milijardi GBP, što je za 41% manje u odnosu na fiskalnu 2017/18. godinu. Ipak, deficit koji je zabilježen bio je veći nego što se očekivalo, odnosno od 22,8 milijardi GBP. Udio deficita u ekonomskom outputu je smanjen na 1,2%, što je najniža godišnja razina od 2002. godine, te predstavlja značajan pad od skoro 10%, koliko je ovaj podatak iznosio tijekom globalne krize prije deset godina, priopćila je Agencija za statistiku Velike Britanije.

Nacionalni institut za ekonomska i socijalna istraživanja (NIESR) je istaknuo da će BoE vjerojatno do kolovoza 2020. godine zadržati kamatne stope nepromijenjenim, zbog usporenja globalne ekonomije i prolongirane neizvjesnosti oko Brexita.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno	Prethodno
				stanje	razdoblje
1.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	OŽUJAK	-1,1	0,8	-0,5
2.	Kreditni za kupovinu kuća	OŽUJAK	38.675	39.980	39.207
3.	Poslovno povjer. u industrijskom sektoru (CBI)	TRAVANJ	2	-5	1
4.	Optimizam u industrijskom sektoru	TRAVANJ	-16	-13	-23

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,86522 na razinu od 0,86302, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2993 na razinu od 1,2916.

JAPAN

MPC BoJ je proteklog tjedna održao sjednicu na kojoj je odlučeno da se zadrži aktualna monetarna politika, što je u skladu s očekivanjima. Naime, referentna kamatna stopa zadržana je na razini od -0,1%, koja se bilježi od početka 2016. godine, dok je referentni prinos na desetogodišnje obveznice ostao fiksiran na oko 0%, uz dozvoljene oscilacije od oko 20 baznih bodova. Također, BoJ je zadržala sadašnju razinu programa kvantitativnih olakšica na razini od 80 bilijuna JPY godišnje. **Iz BoJ je priopćeno da će se ekstremno niske kamatne stope zadržati najmanje do proljeća 2020. godine.** Guverner Kuroda je izjavio da bi kamatne stope mogle ostati na ultraniskim razinama čak i duže, s obzirom na to da su slabija globalna potražnja i trgovinske tenzije između SAD i Kine u značajnoj mjeri utjecale na japansko izvozno orijentirano gospodarstvo. Istodobno, priopćeno je da BoJ može uvesti kreditnu liniju za svoj program kupovine ETF-ova kojima se trguje na burzi, što bi joj omogućilo privremeno pozajmljivanje istih investitorima na tržištu.

Prognoze stope inflacije za tekuću godinu, uključujući učinke planiranog povećanja poreza na promet u listopadu, iznose 1,1% (nepromijenjeno u odnosu na prethodne prognoze), dok se za 2020. i 2021. godinu očekuju stope od 1,4% (prethodno prognozirano 1,5%) i 1,6%, respektivno. Istodobno, BoJ je blago revidirala prognoze stope GDP-a naniže, te je ista za tekuću godinu smanjena na 0,8% sa 0,9%, dok je za iduću godinu smanjena na 0,9% s prethodno prognoziranih 1,0%. Za 2021. godinu prognoza stope rasta GDP-a je ostala nepromijenjena (1,2%).

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

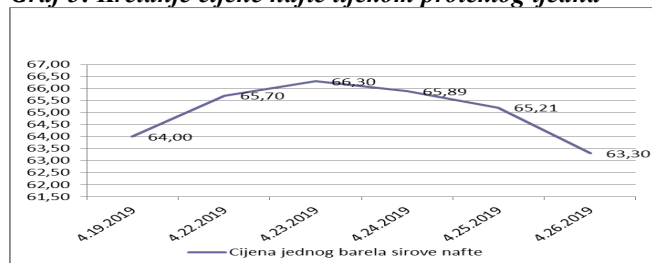
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno	Prethodno
				stanje	razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	OŽUJAK	2,4%	2,5%	2,3%
2.	Vodeći indeks F	VELJAČA	-	97,1	96,3
3.	Koicidirajući indeks F	VELJAČA	-	100,4	99,6
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	OŽUJAK	-3,8%	-4,6%	-1,1%
5.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	OŽUJAK	-	-28,5%	-29,3%
6.	Maloprodaja (G/G)	OŽUJAK	0,8%	1,0%	0,6%
7.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	VELJAČA	-0,2%	-0,2%	0,0%
8.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	OŽUJAK	1,1%	1,1%	1,1%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 125,82 na razinu od 124,46. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 111,92 na razinu od 111,58.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 64,00 USD (56,99 EUR). Cijena nafte je do sredine tjedna bilježila rast. Rast je uslijedio nakon što je administracija predsjednika Trumpa priopćila da više neće davati Kini, Indiji i ostalim velikim ekonomijama izuzeće od sankcija da uvoze iransku naftu. Nakon ovih vijesti cijena nafte je dostigla najveću razinu od studenoga prošle godine. Državni tajnik SAD Pompeo je izjavio da će se svaka nacija koja nastavi da uvozi naftu iz Irana suočiti sa sankcijama SAD, te da Vašington ima za cilj da izvoz Irana svede na nulu. Kao odgovor na ovakve odluke, Iran je zaprijetio da će zatvoriti Hormuški prolaz, ključni pomorski čvor za proizvođače u Perzijskom zaljevu. Također, zvaničnici Irana su priopćili da su počeli intenzivne pregovore s partnerima kako bi umanjili učinke Trumpove odluke. Trenutno je izuzeće od sankcija omogućeno Kini, Indiji, Japanu, Južnoj Koreji, Italiji, Grčkoj, Turskoj i Tajvanu i traje do 2. svibnja tekuće godine. U drugoj polovici tjedna cijena nafte je smanjena nakon što su pojedine zemlje Europe zaustavile uvoz nafte iz Rusije. Reuters je objavio vijest da su Njemačka, Poljska i Slovačka zaustavile uvoz nafte iz Rusije zbog „loše kvalitete“. Do kraja tjedna nafta je nastavila da bilježi pad, nakon što je predsjednik SAD Trump obnovio pozive za sniženje cijene nafte i nakon što je Rusija priopćila da će normalizirati isporuku nafte ka Istočnoj Europi u naredna dva tjedna. Dodatni doprinos smanjenju cijene nafte dale su i izjave zvaničnika Irana da za sada neće zatvoriti Hormuški prolaz. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 63,30 USD (56,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.275,52 USD (1.134,30 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je zabilježila blagi pad, uglavnom pod utjecajem rasta američkog dioničkog indeksa S&P 500. Citigroup Inc. smatra da bi zvanične kupovine zlata od strane središnjih banaka mogle dostići 700 tona u ovoj godini, pod pretpostavkom da se trend kupovine Kine nastavi, te da Rusija zabilježi volumen kupovina iz 2018. godine, a to je oko 275 tona. Sredinom tjedna cijena zlata je bilježila rast. Inicijalno, na rast cijene utjecali su pad vrijednosti globalnih indeksa dionica. Zalihe najvećeg fonda koji trguje zlatom, SPDR Gold Trust, su smanjene za 0,2% na 747,87 tona, prema podacima koji su objavljeni u srijedu. To je najniža razina ovog podatka od 19. listopada prošle godine. Vrijednost zaliha ovog fonda je samo u ovoj godini smanjena za skoro 5%. Snažniji rast cijene zlata zabilježen je u petak, pod utjecajem deprecijacije USD i nakon što su podaci s tržišta SAD ukazali da je ubrzanje rasta u SAD vođeno privremenim čimbenicima koji će se vjerojatno preokrenuti u narednim tromjesečjima. Iz Goldman Sachs je priopćeno da usprkos značajnom padu dugoročnih realnih kamatnih stopa, cijena zlata je ostala uglavnom nepromijenjena, nakon što su se ublažili strahovi od recesije krajem prošle godine. S druge strane, središnje banke su nastavile da pojačano kupuju zlato u ovoj godini, što je dalo podršku cijeni ovog plemenitog metala, smatra Goldman Sachs. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.286,16 USD (1.153,40 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

